

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

İzmir'de 12'nci sınıf öğrencisi 16 yaşındaki A.K., sanal medya hesabından paylaştığı saç örme videosu, fotoğraf ve şarkı gerekçe gösterilerek 5 Şubat 2026 tarihinde sabah saatlerinde gözaltına alınmıştır. Aynı gün mahkemeye çıkarılmış ve "örgüt propagandası" isnadıyla tutuklanarak Şakran Çocuk Cezaevi'ne gönderilmiştir. Gözaltı ve cezaevine kabul sürecinde çıplak aramaya maruz bırakıldığı, fiziki şiddet gördüğü ve darp edildiği; yaşadıklarını bizzat ailesine ve avukatına aktardığı kamuoyuna yansımıştır. DEM Parti İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un aile ve çocukla yaptığı görüşmelerde de bu anlatımlar yer almıştır. 16 yaşındaki bir çocuğun gözaltı ve kapatılma sürecinde işkence ve kötü muamele yasağını ilgilendiren uygulamalarla karşı karşıya kalması, devletin gözetim ve koruma yükümlülüğü bakımından son derece ağır bir tablodur.

Bir öğrencinin sosyal medya paylaşımları nedeniyle özgürlüğünden yoksun bırakılması, eğitim hakkına doğrudan müdahale niteliğindedir. Çocuğun üstün yararı ilkesi, ölçülülük kuralı ve çocuk adalet sisteminin koruyucu yaklaşımı bu tür işlemlerde öncelikli olmak zorundadır. Çocuklara ilişkin yargılamalarda tutuklama istisnai bir tedbirdir ve ancak son çare olarak uygulanmalıdır. Buna rağmen özgürlükten yoksun bırakma yoluna gidilmesi; ifade özgürlüğü, kişi hürriyeti ve hukuk devleti ilkeleri bakımından ciddi bir hak sorunu doğurmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 17'nci maddesine göre herkes maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir; işkence ve eziyet mutlak biçimde yasaktır. Anayasa'nın 19'uncu maddesi kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkını güvence altına almaktadır. Anayasa'nın 41'inci maddesi devlete çocuğun korunması için gerekli tedbirleri alma yükümlülüğü yüklemektedir.

Türkiye'nin taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 3'üncü maddesi çocuğun üstün yararını temel ilke olarak kabul etmektedir. Aynı Sözleşme'nin 37'nci maddesine göre çocukların özgürlükten yoksun bırakılması ancak son çare olarak ve mümkün olan en kısa süre için uygulanabilir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3'üncü maddesi işkence ile insanlık dışı ve aşağılayıcı muameleyi mutlak biçimde yasaklamaktadır. Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşme devlete etkili ve bağımsız soruşturma yükümlülüğü getirmektedir. Çocuk Koruma Kanunu ve ilgili infaz mevzuatı da çocuklar yönünden özel koruma rejimi öngörmektedir. Devletin gözetimi altındaki çocukların bedensel ve ruhsal

bütünlüğünü koruma yükümlülüğü anayasal ve uluslararası bir zorunluluktur. Bu olayda ortaya çıkan ağır hak ihlali tablosunun tüm yönleriyle açıklığa kavuşturulması kamu yararı gereğidir.

Bu bağlamda;

- 1- 16 yaşındaki A.K.'nin gözaltı ve cezaevine kabul sürecinde gerçekleştirilen arama ve yerleştirme işlemleri hakkında Bakanlığınızca derhal idari veya adli inceleme başlatılmış mıdır?
- 2- Çıplak arama ve fiziki müdahale uygulamalarına ilişkin kamera kayıtları, tutanaklar ve sağlık muayene raporları incelenmiş midir?
- 3- Çocuklara yönelik çıplak arama uygulaması hangi açık yasal düzenlemeye dayanmaktadır? Çocuklar bakımından özel sınırlama ve güvenceler nelerdir?
- 4- Son 5 yıl içinde çocuklara yönelik çıplak arama, darp ve kötü muamele nedeniyle başlatılan idari ve adli soruşturma sayısı kaçtır? Kaçı yaptırımla sonuçlanmıştır?
- 5- A.K. hakkında verilen tutuklama kararında, çocuklar yönünden "tutuklama son çaredir" ilkesinin hangi somut gerekçeyle aşıldığı değerlendirilmiş midir?
- 6- Sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek son 5 yıl içinde tutuklanan çocuk sayısı kaçtır? Suç isnatlarının dağılımı nedir?
- 7- Çocuk tutuklu ve hükümlülerin suç türü ve risk durumuna göre ayrıştırılması hangi kriterlere göre yapılmaktadır? A.K.'nin adli suçlardan tutulan çocuklarla birlikte barındırılmasının gerekçesi nedir?
- 8- Çocuk ceza infaz kurumlarında darp ve akran şiddetini önlemeye yönelik hangi özel koruma ve izleme protokolleri uygulanmaktadır?
- 9- Tutuklu çocukların eğitim hakkının sürdürülmesi için hangi somut uygulamalar yürütülmektedir? Örgün eğitime devam eden tutuklu çocuk oranı nedir?
- 10- Ceza infaz kurumlarında görev yapan personelin çocuk hakları, işkence yasağı ve kötü muamele yasağı konusunda aldığı zorunlu eğitimler nelerdir?